

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Predsednik graške nadsodnije.

Predsednik graške nadsodnije, g. W a s e r, bo menda, kakor se zdaj iz vseh krajev sliši, vendar le svoja kopita pobral in šel v pokoj, katerega mu iz srca želimo. Sliši se pa ob enem iz nemško-narodnih krogov, da ima biti njegov naslednik baron Streit. Dovolite mi tedaj, da vam ob kratkem načrtam životopis Streita. Moric Frey je bil svoje dni državni pravdnik v Prešovem na Magjarskem, kjer je bil baron Streit nadsodniški predsednik. Moric Frey je postal vdovec in se je v drugič oženil s hčerjo barona Streita. Ko je uže Nemcem na Magjarskem skoraj odklenkalo, je postal Moric Frey, kateri se je po milosti Nj. Veličanstva, ker baron Streit razen jedine hčere, zdaj Freyve žene, nij imel drugih otrok, prekrstil bil v Morica barona Streita, svetovalec pri nadsodniji v Požunu; prišel je potem na Moravsko, je postal potem svetovalec pri deželnej sodniji v Opavi (Troppau), pozneje je bil nadsodniški svetovalec v Moraviji, in potem deželne sodnije predsednik v Opavi. Prišel je potem za dvornega svetovalca k najvišjemu sodniškemu dvoru na Dunaj, in ko je postal tu njegov brat generalni advokat, je postal Moric baron Streit ministerjalni svetovalec, in je prišel potem v Gradec h graškej nadsodniji za podpredsednika. Od todi je postal nadsodniški predsednik v Moraviji in zadnjič minister pravosodja, do katere stopinje mu je pripomogel njegov svak dr. Pražak. Ko je bil baron Streit nadsodniški predsednik v Moraviji, umrl je njegov tast v Pragi, in bila je namenjena njemu služba nadsodniškega predsednika v Pragi; vendar se je avtonomistom posrečilo, dognati, da baron Streit nij prišel

v Prago. Ko je bil baron Streit v Gradci, je bil, kar se tiče nemško-narodne zavednosti, hujši kot Waser. In ta človek, najhujši sovražnik Slovencev, ima postati zdaj predsednik graškej nadsodniji! In bati se nam je, da se to zgodi, pridemo potem iz dežja pod kap; bati se nam je toliko bolj, ker je, kakor je uže zgoraj omenjeno, baron Streit dr. Pražakov svak.

Naši poslanci naj napnó vse moči, da nas te nam preteče nesreče obvarujejo. Baron Streit je trd Nemec, dajte ga mej brate Nemce, nam pa dajte za nadsodniškega predsednika v Gradec moža slovenskega čuta, slovenske krvi, ki razume naš jezik, ki razume in pozna naše razmere, naše potrebe in sile. In hvala Bogu, ne manjka se mej nami za to sposobnih mož!

Ω.

Minister Conrad in ravnopravnost na Primorskem.

Iz Trsta 17. febr. [Izv. dop.]

V tržaških listih nemških kot italijanskih se nadaljuje krik in vik zoper dr. Vošnjaka in dr. Tonklija, ki se na Dunaji potezata, da bi narodna ravnopravnost tudi na Primorskem obveljala tudi za Slovane, Hrvate in Slovence. Italijanska lista „Cittadino“ in „Independente“ (mi mu navadno pravimo „Impertinente“) sta sedaj celo iz Istre zlasti pa iz Gorice najela dopisov, ki hujskajo Italijane nad Slovane in obirajo rečena pogumna zastopnika slovenskega naroda v državnem zboru na Dunaji. —

Temu pa se nij čuditi, ker vsi ti dopisi izvirajo iz uradniških krogov, od c. kr. sodnijskih, davkarskih in administrativnih uradnikov in pisarjev, ki se v zavesti svoje nezmo-

žnosti boje za kruhek ter odbijajo vse, kar koli bi kazalo na uresničenje narodne ravnopravnosti.

Zadnjič je dopisnik uže dokazal, kaka nezmožnost vlada mej namestniškimi uradniki v Trstu od Depretisa do zadnjega pisarja. Kaj tacega se more le v Avstriji in mej Slovenci goditi! Namestnik, ki ne razume besedice niti hrvatski niti slovenski, če prav govori 3 četrtine prebivalcev v deželi ta dva jezika! Dvorni svetovalec Rinaldini, Depretisov namestnik, ne zna niti slovenski niti hrvatski! Mej svetovalci znata dva vsaj več ali menj hrvatski, ker sta baje prišla iz Dalmacije, a srca nemata za nas. Drugi svetovalci zopet ne znajo besedice slovenski in nekateri še celo nemščino hudo lomijo, prav robkajo, kot se je zadnji dopisnik šaljivo izrazil.

Jednake žalostne razmere so mej uradniki drugih gospodsk v Trstu; in zelo take so po deželi. Od teh neveščih uradnikov izvirajo oni dopisi v laške liste, ki se hudujejo zoper narodne poslance in njih zahtevanja. Prav naravno. Ko hitro bode dejansko obveljala narodna ravnopravnost, pobrati se bodo morali ti nemški in laški uradniki in iti na druge kraje iskat kruha. Prav naravno je, da zabavljajo narodnemu jeziku, češ, je premalo razvit; v njih ustih res nij razvit, ki ga večinoma ne razumejo besedice! Kako bi taki nevedneži in nezmožneži sodili o našem jeziku!

Zadnjič je g. dr. Vošnjak v odseku očital ministru za uk (Conradu), kako pristransko, kako krivično se podeljuje učiteljske službe ter je kazal na omenjeni slučaj pri tržaškej gimnaziji. Mene je od tega časa stvar nekoliko zanimala, tembolj, ker so se mi zdele besede Conradove neverjetne. Pozvedoval sem v

Listek.

Na maškaradi.

(Spisal J. Sk—č.)

Tudi mladost našega mesteca v predpustu pleše in se veseli. Pevci pojó in godci godejo do belega dne; gospice pa se vrté, kot najboljše plesalke. In kaj si še izmisli naše mestece? — Maškarado! Pač je uže razvajeno navadnih plesov in naposled se jih nasiti in se leno dolgočasi, ko gleda vedno le iste in iste obraze. Kdo uže nij plesal z vsako plesalko in katera nij uže plesala z vsakim plesalcem? In tiste stare gospé in tisti dolgočasni suhi starci, ki redno obiskujejo plešišča, a nikdar ne plešejo? Kaj ne vedo vse te in vsi ti in ne vidijo vse te in vsi ti. — Torej maškarado! Da se spremeni in morda mine navadna dolgočasnost, sosebno, ko je predpust takó dolg!

In tudi jaz sem se odločil iti na maška-

rado, dasi tudi nijsem bil zaljubljen, ko kak vitez dvanajstega stoletja. Pozvedel sem namreč, da ide v neznanem mi maski prijateljica moja na ta nenavadni ples. Ta moja prijateljica — Lipa (Filipina; a jaz sem jo klical Lipa) je bila Slovenka prve vrste, kakor malokatera. In tedaj sem si mislil, kako masko si je neki izbrala. Maskiral sem se pa v istini sam, kakor kak vitez dvanajstega stoletja, samó, da bi izvedave lepotic osrečil malo. A samó jeziti sem jih htel. In kako oblastno sem stopal v takej maski in kakó sem nosil meč na levej — meter dolg meč. Na lice pa sem pritiskal črno masko, da bi me ne izpoznale takoj in dejale: On je! —

Pripeljem se v lepej kočiji, kar se sicer ne spodobi junaku; a bilo je uže pozno in luna je slabo svetila na ulico z drobnim snegom pokrito. Svetilnice pa tedaj ne goré. Mogočno stopam po kamenitih razsvetljenih vzhodih v prvo nadstropje, kjer se je uže čula

mehka godba. Na vzhodih pa sta se poljubovala v nevidnej sreči zimskej snečni mraz iu razburjena razsvetljena toplota prvega nadstropja.

Ko vstopim, mrgolelo je vse polno tujih in čudnih obrazov, — moje prijateljice in njenega spremljevalca, nekega sorodnika njenega, pa nijsem zapazil. Stopim nekoliko k oknu in gledam čudni svet, ki se mi je dopal,

Tedaj pa zopet vzdigne kapelnik palico in godci zapišejo „valček“, ki je baje nemški narodni ples. Vrata se odpró — in v dvorano stopi — kraljica in vse gleda stermé njeno krasoto, gibčnost in mogočnost. Na glavi sveti se jej šlem, kakor ga nosijo pruski vojaki. In tisoč luči svetilo se je na tem zlatem šlemu, da se je bleščal, kakor solnce opoldansko. In mogočna Germanija (tako so jo imenovali!) držala je v roci silni meč — težki meč, in gorjé je slonelo na jeklu. Na vzhodih prsij ležal je mrzli oklop, katerega ne

raznih krogih, tudi v takih, ki stvar dobro poznajo, ter se prepričal, da so besede ministrove bile popolnoma neresnične. Sedaj se še bolj čudim nesramnej protekciji, ki je nezmožnemu hišnemu učitelju namestnika Depretisov podelila profesorsko službo, za katero je bilo nad 40 prosilcev. Poizvedel sem, da nij res, kot je Conrad trdil, da je hišni učitelj Depretisov imel najboljše izpitno spričevalo in največjo zmožnost; le zarad tega, rekel je Conrad, so mlademu 25letnemu suplentu dali službo, za katero je prosilo več definitivnih profesorjev in premnogo suplentov, ki uže po 6 do 10 let suplirajo. Izvedel sem, da ta Petrih, ki razen blažene nemščine ne zna niti ne laški niti slovenski in hrvatski, ima kaj uborno spričevalo, tako uborno, da je mej 43 prosilci bilo jih malo, ki bi imeli jednako uborno spričevalo. Poizvedoval sem dalje o njegovej učiteljskej zmožnosti ter zvedel prečudne reči. Po protekciji imenovani profesor ne zna pri fiziki skoraj nobenega eksperimenta zvršiti. V šoli se pred dijaki pogostoma hudo moti, pisari in računi na deski pol ali tri četrt ure — in vendar ne pride do zaželjenega rezultata. Na zadnje mora vse zbrisati in sramotno se opravičevati: „Ich habe mich vergaloppiert“; „ich habe mich geirrt“; „errare humanum“ in kar je več takih izrazov, kajti „nur Lumpen sind bescheiden“ pravi Göthe. Tak je mož, novo imenovani učitelj in hišni podučitelj Depretisovih otrok! Potem pa naj še Conrad povdarja, kako nepristransko izbirajo njegovi referenti mej prosilci za dotične službe. Potem pa naj še Conrad povdarja, kako vestno je sam takrat oddal profesorsko službo najzmožnejšemu kandidatu!

Sedaj naj sodi občinstvo, ali takrat kot dan v Gorici nij vladala sama nesramna protekcija! Roka roko umije. Pri tržaškej namestniji služi tudi neki Conrad, ki je sin ministra Conrada. Jud pravi, „haust du meinen Esel, haue ich den deinigen“! Daljšega komentara mi pač nij treba pristavljati. Le toliko še izrečem, da se pri oddajanju raznih služeb na Primorskem v obče gleda kaj malo na zmožnost v raznih jezikih, in vendar bi ta zmožnost pri drugih enakih razmerah imela dajati prednost pred vsemi.

Še nekaj. Vsi tisti slovenski prosilci za službo, ki jo je po protekciji dobil hišni učitelj Depretisov, naj sestavijo posebno promemorijo, jo podpišejo in po kakem poslanci oddajo naravnost presvitlemu cesarju. V tej spomenici naj odkrijejo Nj. veličanstvu pri

stranost dotičnih šolskih krogov, namestnika v Trstu in ministra Conrada na Dunaji. Pokažejo naj, kako krivično se oddajajo službe, kako nič se takrat nij oziralo na spričevala, na učiteljsko skušenost in zmožnost v raznih jezikih, kako je le po golej osobnej protekciji mladi hišni učitelj dobil službo. Povdarjajo naj, kako dolgo nekateri definitivni prosilci uže služijo po malih mestecih, kako dolgo drugi izvrstni suplenti uže suplirajo po 5 do 10 let — pa takrat je dobil malospretni hišni Depretisov učitelj službo, ko vendar komaj drugo leto suplira! Uredništvo „Slovenskega Naroda“ bode gotovo rado ustreglo vsakemu in povedalo tudi, kateri poslanec bo radostno in blagovoljno izročil promemorijo presvitlemu cesarju. —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. februarja.

Ustavoverci so raztrosili te dni vest, da hoče grof Taaffe odstopiti in da na njegovo mesto pride uradniško ministerstvo. „Politik“ pravi v telegramu z Dunaja, da je ta vest popolnem izmišljena.

„Politik“ se z Dunaja piše, da avstrijsko vnanje ministerstvo z nova pritiska na grofa Taaffeja, iz česar da bi se dalo sklepati na utrjeno „prijateljstvo“ mej Avstrijo in Nemčijo. Pripoveduje se dalje, da se je tudi baron Haymerle navzel rastoče vzburljivosti Bismarkove, ki se boji novih prihodnjih francoskih volitev, v katerih bode Gambetta popolnem zmagal. Resnica pa je, da je baron Haymerle sovražnik prizadevanj Čehov, akopram so njegovo politiko češki poslanci požrtvovalno podpirali. —

Vnanje države.

Iz Carigrada javlja „Diritto“: Poslaniki evropskih vlastij so sklenili na okrožnico porte od 14. januarja odgovoriti s skupno noto, v katerej bodo na znanje vzeli izjavo turške vlade o njenem mirovnem mišljenju. Grškej bodo pa poslaniki svetovali, naj mej dogovaranjem poslanikov s porto neha oboroževati se.

Kakor se na Francoskem vse najbolj ugodno razvija, tako tudi železništvo. To pa s sumnjivim očesom opazujejo Nemci ter naglašajo zdaj, da bi ob času vojske Francozje záse uporabili tudi vse švajcarske železnice. Nemški „Reichsbote“ tudi pripoveduje, da so neke francoske železnice pred kratkim nakupile 360 novih železniških lokomotiv, v najem pa da so vzele za jedno leto od avstrijskih železnic več sto vagonov. Omenjenemu časopisu se zarad tega uže lasje ježe.

V francoskej zbornici je izjavil ministerski predsednik, da vlada nikdar nij obljubila Grškej 30.000 pušk. Grška je sicer zanje prosila, a francoska vlada jej je prošnjo odbila. Fran-

coska vlada tudi nij pustila, da bi se one puške Grškej odposlale, ki so jih nakupili privatni ljudje.

Irski vodja Parnell se je vrnil iz Pariza domov na Irsko ter je 20. t. m. v Clari imel javen govor pred 15.000 zbranih Ircev. Parnell je svetoval najemnikom, naj vstrajajo, ker potem se on in njegovi tovariši ne bodo bali tudi uječe, če se bodo najemniki branili še dalje najemščino plačevati. Najemniki pa naj stavijo oblastim samo pasiven upor ter naj silo ne odbijajo se silo.

Pruski notranji minister grof Eulenburg je dal cesarju svojo ostavko zarad tega, ker ga je Bismark javno v gospodskaj zbornici razžalil s pismom, katero je prečital v zbornici vladni komisar. Zbornica se je ravno posvetovala o zakonu glede kompetence upravnih oblastev; pruska zbornica poslancev je bila sklenila, da ima kmetske občine nadzirati v prvej vrsti krožni odsek, v drugej pa okrajno svetovalstvo. Minister Eulenburg je zagovarjal ta sklep, za katerega so bili uže drugi ministri pri ministerskem svetovalstvu. Bismark je bil tačas zoper predlog, jedini izmej vseh ministrov. Ker nij svoje volje dosegel, imel bi odstopiti, a na to on ne misli. V dotičnem pismu je izjavil, da hoče on na vsak način, da se ona določba glede nadziranja kmetskih občin popravi, predno da se uvede upravna reforma. To je užalilo Eulenburga in poslal je pismo do cesarja, da hoče odstopiti.

Iz Berlina se dne 21. t. m. javlja: V gospodskaj zbornici je izjavil Bismark, da soboto prečitano njegovo pismo je bilo samo v poduk komisarja nikakor pa namenjeno za prečitanje v parlamentu. Bismark je naglašal, da notranje različnosti v mnenju in načelne diference nij mej njim ter Eulenburgom, nij tedaj nobenega uzroka, da bi Eulenburg odstopil. Zakon o kompetenci je bil potem tako sprejet, kakor ga je sklenila zbornica poslancev. Grofu Brühlju, ki je še enkrat omenjal diference mej Bismarkom in Eulenburgom, je dejal Bismark, da Brühl nema pravice naslanjati se še na trditev, katero je on ovrigel. Če se namerava do cesarja obračati se, češ, da se Bismark preveč povzdiguje, je zastonj, kajti cesar vé, da nema zvestejšega služabnika nego je on, dejal je Bismark.

Dopisi.

Iz Vipavske doline 19. febr. Povsod se sliši o zabavah, katerih je navadno petje glavna stvar. Po pravici sme se reči: dobro izurjeni pevci prekosè godbo. Lepo petje izbuja v človeku radost in veselje, lepo petje je tako rekoč duša vsacega društva. V marsikakem kraju zaostalo bi navdušenje za stvar, ko bi ne bilo petja, katero navdušuje in povišuje sočutje in zavest.

V našem tihem a narodnem Št. Vidu imamo tudi pevce — dasiravno družega društvo nij, kar je po razmerah tudi opravičeno. Imamo pa pevce — priznati mi mora vsak — navdušene, izurjene — da, izvrstne. Če pristavim da so vsi pevci možje — ne fantje, — toliko bolj jih pohvalim, ker od moža, (ki ima svoje ognjišče in večji skrbi, nego bi se od fantov reklo) — ne moglo bi se kaj posebnega zahtevati.

V Št. Vidu nemamo predpustnic, vendar se razveseljujemo, če ne več, na vsake kvatre po enkrat — kar nas je prostakov. Le čuditi se je, videti priproste možje, ki vzemejo narodne pesmice v roke in prekrasno zapojejo. Kako je veselje, ako pridejo po šest dnevnem trdem delu v nedeljo po službi božjej pošteni možaki in pevci skupaj, kakor se je zgodilo pretečeno nedeljo.

Prišli so omenjeni po naključbi skupaj in zapeli dobro število najnovejših pesmic. Vsi smo pozabili na svoje težave — to je pravi počitek ali rekreacija, vsaj za en čas izbiti si iz glave težave, ki človeka še v spanji nadle-

prodere ljubezen. In ta obraz, lep, a kame-nit! In niti maska nij pokrila srda in absolutizma na ponositem čelu. Oči pa so streljale pušice po dvorani in taka pušica zadela je tudi mene in spoznal sem, da ta silna Germanije je moja — slovenska Lipa!

Kakó je plesala, nijsem opazoval — bežal sem v postransko sobo in pil črnega vina. Držal sem čašo v roci in zrl obupno v njo in v črnino potopil sem srd svoj in dušo svojo slovensko! Godba se je čula, ljud je norel v dvorani in ploskal Germaniji svojeje — mojeje Slovenki; jaz pa sem vlivlval gosto črnino v suho grlo in stiskal koščeno pest. In glej! Sam sem bil v sobi, čisto sam in zapuščen v hladnej sobi, samo zaspani natakak donašal mi je pijače.

Takó se me polasti nekaka omotica, nekak melanholen obup in v dvorani potihne prejšnji fantastni ples. Jaz pa vstanem in teško stopam v dvorano, da vidim, ali so zaspali tudi

plesalci ali kaj? Zaničljivo sem se smijal! Glej! Kapelnik vzdigne palico in naša „marseillaise“ oglasi se veličastno po okinčanem prostoru. Naprej zastava Slave! Vrsta krasnih gospic stopa in mej njimi — Lipa! Moja prijateljica in kraljica večera! — Vse v belih pečah, v slovenskih narodnih pečah in brez mask. Ona pa je stopala ponosno in vendar takó mило in prijazno. Hitim nazaj v prejšnjo sobo, v samoto; a takoj pridejo tudi drugi — sami znanci, me prijazno pozdravljajo in poprašujejo, kje vendar tičim. Vstanem in hitim iskat si plesalke. Igrali so uže „mazurko“. Plesal sem pa z Lipo. Mej plesom pa jej povem, kakó sem bil srdit, ko je nosila prej ono masko. A ona mi je dejala: „Naj ne zabim, da vsa mo-gočnost in blesk strahovite Germanije straši samó še na maškaradi — samó nekoliko ur na maškaradi, druge veljave in moči ona nema več na slovenskej zemlji!“ — —

gujejo; potem še le je mogoče — da se tudi duh opočinje. Kaj dela vse to? — Ali ne petje? V pesmih pozabi se na dolino solza; gotovo imajo tedaj pesmice krepilnega tudi za telo.

Kolikim drugim zaprekam pride se pa s petjem v okom. V krčmi, kjer se pojejo narodne pesmice — ne slišijo se tiste nespodobnosti in kletvine, nij razprtije ne tepeža, marveč pevci navdušujejo s prelepo pesmico sami sebe in poslušalce. Ker ima pravo narodno petje toliko lepega in zlahnega v sebi, želeli bi bilo, da bi naši vrli pevci ostali tudi naprej stanoviti, kakor so bili skozi 19 let. Vadili naj bi se pa tudi mlajši, da bi mogli čez kaj let sedanje pevce nadomestiti, ker vse je minljivo — tudi lepi glas se izgubi s časom. Sedanji pevci pa naj ostanejo ponos št. Vidske občine, posnemajo naj jih tudi druge enako. Bog jih živi!! J.

Iz Istre 21. februarja. [Izv. dop.] Dne 20. t. m. priredili so klanški rodoljubi veselico z jako zanimivim programom. Vse točke so se povolno izvršile, ako se v pošteveh jemlje prvi nastop mladih in neizkušenih moči. Pokazali so saj dobro voljo in nestrpljivo pridnost. Le tako naprej braća! Še celo vsak kraški trg se ne more s takimi in lastnimi močmi ponašati. Tuje oddaljene sodelavce naprosijo, v zahvalo pa mogočen glavar z zaporom in spodenjem iz službe žuga! Ali imajo res nemčurski glavarniki tako moč.

Iz Prage 19. febr. [Izv. dop.] Pri vsem tem, da Slovence stiskajo od vseh strani tuji in mu po malem jemljejo zemljo, sme se vendar še srečnega šteti — ker židov nema v sebi. Žida sovraži vsak narod, vsak človek smem reči, priprost in izobražen, bogat, in reven, da ga je le enkrat spoznal. Slutiti se je dalo, da antisemitično gibanje v Nemcih ne ostane brez vpliva na Avstrijo. Kako je v Galiciji, kjer živi največ židov, nij mi znano, pri nas so se uže jele brošurice širiti mej ljudstvom, katerim je geslo: „Proč z židi!“ Posebno nižje ljudstvo, delavci, težaki je kaj željno prebirajo, pri tem pa stiskajo pesti in škrtajo zobmi. Tudi mnogo pustnih veselice je bilo židom nepristopnih. Židovi pa se nič kaj ne brigajo za to, grabijo svojo pot in si polne svoje mošnjice.

Mej češkimi listi je nastal razpor, ki nič dobrega ne obeta. „Narodní Listy“ prinašajo dan na dan ostre članke, kritikujoče delovanje „češkega kluba“ v Beči. „Pokrok“, Riegrov in Zeithammerov organ jim odgovarja in obsoja tako početje; „Politika“ bi sicer rada posredovala, vendar ne more, da ne bi posvarila „N. L.“ Nastal je prepir s tem, da so se poslanci v „češkem klubu“ pritožili, da jim češka žurnalistika ali prav za prav le „N. L.“ dela skazo in vse prezgodaj raznese po svetu, kar se v češkem klubu obravnava. Želeti bi bilo, da razpor kmalu poneha, sicer se bode uresničila vest, da izstopijo vsi pleminitaši iz kluba in napravijo pleminitaški ali „šlechtický klub“. Da bi ta klub potem podpiral narodne terjatve Čehov, nij vselej gotovo, mislijo nekateri, ki obsojajo preradikalno vedno grajanje „Nar. Listov“.

Šele denes se je uradno razdal rezultat ljudskega štenja. Številke so jako zanimive, kaže da v Pragi, v mestu samem živi 123.477 Čehov, samo 30.000 Nemcev, 83 Poljakov, 34 Vlahov, 16 Slovencev, 14 Srbov in trije Rusini. Zakaj se Pragi ne prišteva Vínogradi, Žižkov, Smihov, Karlin, itd., vsaj se ne ločijo od mesta prav nič. Potem bi štela Praga 300.000 prebivalcev in razmerje mej

Čehi in Nemci bi še jasneje pokazalo, da je nemštvu v Pragi odzvonilo. — Odločna izjava g. Vošnjaka v državnem zboru o Italiji irredenti se tu jako hvali in g. poslanec postal je popularnim po Pragi.

Domače stvari.

— (Iz Celovca) javlja telegram: „Odločno se imenuje mariborski korar Kosar, Slovenec, kot naslednik umrlega krškega škofa“. Da bi se to ugibanje le tudi potrdilo!

— (Iz Maribora) smo dobili kot popravek k članku v nedeljski številki „Slovenskega Naroda“ sledeče: Gospod šolski nadzornik učiteljskega v Mariboru nij nikoli podpisane prepovedal nemške terminologije slovensko pristaviti. Ako podpisani opuščajo navajanje slovenske terminologije, stori to sam iz lastnega nagiba, ker ne mara priložnosti dajati, da bi nepoklicani tako svetinjo, kakošni je materni jezik, na katerikoli način zasmehovali. L. Lavtar, c. kr. profesor na učit. v M.

— (Cesar je daroval) iz svojega občini Šentjurske pri Izlakah v Litijskem okraju dvesto goldinarjev za zidanje nove šole.

— (Iz smrtne nevarnosti.) Poštni vlak Rudolfove železnice bi bil v ponedeljek popoldne ob 3. uri neko starko ravno na prelazu južne železnice k Rudolfovej skoro povozil, da nij imel železniški čuvaj dobro misel, ženo hitro pograbi in jo poriniti kar dole čez nasip, kateri nij visok. Zgodilo se babi nij nič, temuč je jedino se strahom srečno odšla.

— (Zlato poroko) sta včeraj vtorek praznovala v tukajšnji trnovski farnej cerkvi Primož Marinka, posestnik v Trnovem, rojen v Stranskej vasi blizu Dobrove star 72 let s svojo ženo rojeno Doberlet, Ljubljanki, staro 74 let. Oba sta pri najboljšem zdravju, oba krepka.

— (Ljudsko štenje v ljubljanskem okraju.) Po štenji dne 31. dec. 1880 ima Dobrava (Brezje, Dobrova, Dražovnik, Gaberje Hrušovo, Komanija, Kozarje, Osredok, Podsmreka, Razore, Švica, Stranska vas, Vrhovce) 2015 duš, več 53 od l. 1869; Šmártino (Šmártino, srednji, zgoreni in dolnji Gameljni, zgornje in dolnje Pirniče, Zavrh, Tacen, Vikrče) 2287 duš, več 334 duš od l. 1869; Zgorenja Šiška (Dravljje, Kosezi, zgorenja Šiška Pržan, Zapuše) 1472 duš, več 245 duš od l. 1869; Spodnja Šiška ima 1530 duš, več 234 duš od l. 1869; Št. Vid (Brod, Dolnice, Dvor, Glince, Gunelje, Kámena Gorica, Medno, Podgora, Poljane, Stanežiče, Toško Čelo, Trata, Utik, Šent Vid, Vižmarje) 2652 duš, več 379 od leta 1869.

— (Vrhnika) ima po zadnjem ljudskem štenju 1640 prebivalcev. K občini vrhniške pa spadajo dalje: Stara Vrhnika, Blatna Brezovica, Drenova Gorica, Bistra, Velika in Mala Ligojna, Lesno Brdo, Hrib, Mirke, Podlipa, Zaplana, Žažar, Sinja Gorica, Vrd, Bevke; cela občina ima 5961 prebivalcev ter se je od leta 1869 namnožila za 661 duš.

— (Iz Gornjega grada) se nam piše: Tukajšnja čitalnica napravi dne 28. t. m. veselico z veliko maškarado.

— (Ujet ponarejalec denarja.) Neki tujec je v Št. Rupertu na Dolenjskem 4. t. m. v gostilni Reze Dolenškove plačal pol litra vina s ponarejeno dvajsetico. Dolenšek dá dvajsetico žandarju Grohatu iz Mokronoga in ta prične poizvedovati. Res pride na sled ponarejevalcu, katerega je sumil v osobi kajzarja Koprivca iz Gorenje vasi pri Trebnem. Gre k njemu in ko je preiskal hišo, našel je

res vsa orodja za ponarejevanje dvajsetic. Koprivec je s početka tajil, ker je pa videl, da mu to ne pomaga, obstal je vse. Odvedli so ga v zapor v Trebno.

Umrli so v Ljubljani:

18. februarja: Henrik Potočnik, steklar, 40 let, v frančiškanskih ulicah št. 12, za jetiko.

19. februarja: Antonija Sedmak, dninarica, 20 let, v krakovskih ulicah št. 25, za jetiko. — Josip Mali, delavčev sin, 5½ l. na poljanske cesti št. 47, za jetiko. — Karel Klemenčič, delavčev sin, 2½ leta, na poljanske cesti št. 18 za bramorji.

20. februarja: Marija Zollmann pl. Zollerndorf, 58 let, v Lingarjevih ulicah št. 2, za otrpnenjem srca.

Dunajska borza 22. februarja

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	73	gld.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	76	"	50	"
Zlata renta	89	"	80	"
1860 drž. posojilo	131	"	50	"
Akcije narodne banke	815	"	"	"
Kreditne akcije	296	"	80	"
London	117	"	65	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	30½	"
C. kr. cekini	5	"	54	"
Državn. marke	57	"	40	"

Štacuna in stanovanje,

namreč 2 sobi itd., na Rimske cesti št. 3, se za sv. Jurij odda, kjer se tudi pogoji izvedó. (95—2)

Pekarija v najem.

V Šmarji tik velike ceste in farne cerkve se daje pekarija prav po nizki ceni v najem. Pripravno je tudi za branjarjo. Pekarija je zato dobra, ker nobene nj od Ljubljane do Št. Vida na Dolenjskem. Več o tem pove iz prijaznosti opravništvo „Slovenskega Naroda“. (99—1)

Manipulacijo z vinom

praktično uči novo izšla knjiga „Recept-Buch“, obseza joča navod, kako se oboljša kisló in slabo vino; kako se prireja vino brez grozdja, vino z ležišča, (iz 100 litrov 1000 litrov), s tem, da se dodajo čisto zdrave tvarine za ceno domačo porabo ali fina buteljiska vina, nadalje kako se prireja jabolčnik, vinski jesih, jesih-sprit, žganje, rum, liker, sok od sadja, droži, parfim, zdravstvena žgana pijača, balzam, mlijó in nad 1000 trgovinskih rečij, ki donasajo nad 100 odstotkov dobička. Cena 3 gld. Naročuje se ali z gotovino ali s poštnim povzetjem pri **Maria Hrdlička**, k. k. priv. Inhaberin, **Wien, Wieden, Hauptstrasse Nr. 36, I. Stock.** (612—12)

● Zdravljenje po zimi. ●

WILHELMOV

antiartritiški antirevmatiški

kri čistilni čaj

od

Franc Wilhelm-a,

lekar v Neuenkirchenu (Dolenje-Avstr.).

je najboljšim vspehom rabil se zoper protin, trganje po udih, zastarele hude bolezni, zmirom gnojče se rane, spolške in bolezni na polti izrastke na životu in obrazu, kite, sifilistiška ulesa, napihnenje jeter in vranice, zlato žilo, zlatenico, bolečine v živcih, kitah in udih, stiskanje v želodci, če ne gredo vetrovi od človeka, zoper zapretje, če človek ne gre lahko na vodo, zoper polucije, moško slabost, ženski tok, bramorje, bezgavke in zoper druge bolezni, kar potrjuje tisoč priznavalnih pisem. Spričevala na zahtevanje zastoj.

Zavitki v 8 snopičih po 1 gld.; za kolek in pošiljanje 10 kr.

Popačenih izdelkov naj se nikar ne kupuje in gleda na znane v več državah zabranjene varstvene marke.

Zaloge imajo:

V Ljubljani: Peter Lassnik.

V Brodu Evgen Schrepel, lekar. V Gradi J. Purgleitner, bratje Oberaizmeyer, Wend. Trakoczy, lekarji. V Kranju Karel Šavnik, lekar. V Mariboru Alojzij Quandest, lekar. V Metliki Fr. Wacha, lekar. V Novem mestu Dom Rizzoli, lekar. V Postojni Anton Leban, lekar. V Zagrebu Sig. Mitlbach, lekar. (18—6)

● Zdravljenje spomladi. ●

● Zdravljenje jeseni. ●

● Zdravljenje po letu. ●

Nova kovačnica

z vinotočjem, prodajo duhana in s potrebnim zemljiščem na **Primostoku**, pol ure od **Metlike**, na črnomeljske cesti, daje se večjemu oženjenemu kovaču pod dobrimi pogoji v najem. — Pojasnila daje gosp. **Ignacij Premer**, posestnik na **Primostoku**, pošta **Metlika**. (89—2)

Solicitator

slovenskega in nemškega jezika v besedi in sestavkih popolnoma zmožen, dobi v mojej pisarni takoj službo. V Ptuj, 21. svečana 1881.

Dr. J. Čuček,
odvetnik.

(98—1)

Išče se

pošten in čvrst neoženjen **pristavnik** (majer), ki je izurjen tudi v gozdarstvu ter vajen pri žagah in kupčiji z lesom in zna dobro vsaj slovenski pisati. — Pismene ponudbe naravnost pod naslovom: **Franc Kotnik v Verdu pri Vrhniki**. (63—6)

Za trgovino in krčmo

zelo pripravi lepi prostori, obstoječi iz dveh sob, jednega kleta, velike veže (v kateri je uže naprava za prodajalnice), — se dajo pod prav ugodnimi pogoji **takoj v najem**. — Hiša ima najlepšo lego, tik velike ceste v **Planini**.

(93—2)

Brata Korén.

Izvrstno dobro

ptujsko vino

staro in novo

po 11, 12, 14, 16 gl. hektoliter brez posode ponuja

RAJMUND SADNIK

v Ptuj.

(90—7)

2 milijona frankov izgube.

To velikansko svoto so izgubili veliki **Magasins internationaux réunis Rue de Rivoli** s tem, ker so se pariške tuilerije porušile; ostanek te velikanske zaloge prodaje se 70% pod kupno ceno, tedaj skoraj zastoj in traje likvidiranje

samo še kratek čas.

Prosimo čestito čitajoče občinstvo, naj to jako ugodno priliko porabi ter naj si naroči česa samo za poskušnjo, da se prepriča o poštenosti, solidnosti in silno nizkih cenah blaga, ki se je dobilo iz vseh dežel sveta.

V dokaz najstrožje solidnosti naj služi izjava, da se javno zavežemo vzeti nazaj ter zamenjati z drugo vsako reč, ki bi ne ugajala.

Blago se vsak dan trikrat odpošilja ali proti priposlanju novcev ali proti poštnemu povzetju, pošilja se s c. kr. pošto, z železnico in po parobrodih ter se za priposlanje nič ne računani.

Žepne ure

od **Henri Godefroi iz Genfa v Švajci**.

Vsaka ura je fino repasirana, na trenotek regulirana, ter se jamči za 3 leta.

Najboljše in najcenejše ure sveta!

Krasna ura na valjar iz najtežjega nikel-srebra, na sekundo repasirana, z zastoj pridodano verižico od pravega double-zlata, medaljonom, ključicem in baršunastim etuijem, preje gl. 15, zdaj samo gl. 5.50.

Žepna ura iz ponarejenega zlata, na minuto regulirana, z zastoj pridodano verižico od pravega double-zlata, medaljonom, ključicem in baršunastim etuijem, samo gl. 3.50.

Krasna ura na sidrce iz težkega srebra, na sekundo regulirana, z zastoj pridodano verižico od pravega double-zlata, medaljonom in baršunastim etuijem, preje gl. 21, zdaj samo gl. 12.

Blatna srebrna ura na sidrce, puncovana v c. kr. kovnici, s 15 rubini, razen tega na novem električnem potu pozlačena, od prave zlate je ne razloči noben zlatar, na sekundo regulirana, preje gl. 27, zdaj samo gl. 12.60.

Remontoir žepna ura, od double-zlata, na držku brez ključa za navijati, z nerazrušljivim ameriškim kolesjem, na sekundo regulirana, z 10letnim jamstvom, preje gl. 20, zdaj samo gl. 10.50.

Prava srebrna remontoir ura, krasno delo, iz pravega 13lotnega puncovanega srebra, z 10letnim jamstvom da gre izvrstno, ura za večnost, preje gl. 27.50, zdaj samo gl. 16.

Fina emailovana ura na bitje, za najlepše stanovanje, jako krasna, gl. 3.85.

Regulirana ura budnica z ropotuljo, tud kot namizna ura, preje gl. 12, zdaj samo gl. 4.50.

Število ur je omejeno, kdor želi tedaj imeti za malo novcev izvrstno uro, ki povsod najmenj stane četirikrat več, naj se preje ko mogoče obrne na zdolaj označeno firmo.

Svileni dežniki

(iz Milana v Italiji).

1 italijanski diagonal-cloth-dežnik z zvončkom od kitajskega srebra in fino rezljano palico, preje gl. 4.50, zdaj gl. 2.25.
1 najfinejši dežnik od prave svile z zvončkom od kitajskega srebra in fino rezljano palico, preje gl. 9, zdaj samo gl. 4.

Dežni plašči od proževine in ogrtači.

(Amerika.)

Oni izvrstni **dežni plašči** so zaradi svoje vrednosti odlikovani s 15 medaljami, a zaradi svoje dvojne vrhve, za dež kot kaput, za lepo vreme kot elegantni moderni ogrtači za nositi je najboljše in najpraktičnejša obleka. Ti dvojni kaputi so stali preje gl. 18 ter se zdaj za čudno malo ceno od gl. 9.30 dobivajo. Naj nikdo ne opusti naročiti si te obleke, posebno ker se dobiva vsake velikosti. Krasna kapuca zastoj.

Tega še nij bilo!

2000 komadov

pravih angleških plaidov za pot.

(London.)

Ta za doma in pot neobhodno potrebna reč se priporoča silno p. n. prebivalcem te dežele. Vsi plaidi so zo prodajo samo slučajno k nam došli, so iz najfinejšo in najtežje angleške plaid-tkanine, jako veliki in široki, tudi kot potno pokrivalo za upotrebiti in še jedno leto kasneje more si človek iz te izvrstne tkanine napraviti celo garderobo. Preje so stali gl. 14, zdaj samo gl. 7.

4000 tucatrov

francoskih batistnih žepnih rut

(Pariz.)

Vse obrobline z Oxford-robovi, dobé se za čuda nizko ceno gl. 2 tucat; samo robljenje je skoraj toliko uže stalo.

Zavežujemo se javno, da stvari, ki se ne prilagajo, vzamemo brez ugovora nazaj ali jih premenimo, zato je

vsaka naročba brez izgube.

Vse blago je izvrstne kvalitete, večinom odličeno ter je v koristi vsake družine, da hitro naznani, kar potrebuje ter da ne opusti te izredne prilike, ne da bi jo porabila.

HAUPT-DEPOT INTERNATIONALER FABRIKATE

von **A. FRAISS,**

Rothenthurmstrasse 9, Wien, gegenüber dem erzbischöflichen Palais.

Izdatelj in urednik Makso Armič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Volnena obleka za zdravje.

Največ hudih nevarnih boleznij izvira iz prehlajenja, če pride človek hitro z gorkega na mrzli zrak in če je človek premalo oblečen. **Naše zimsko oblačilo iz anglo-patent-volne je jedino gotovo sredstvo, da se človek obvaruje prehlajenja in njega zlih posledic**, ker se upira vsaki spremembi toplote in truplo enakomerno toplo ohrani v najhujšji vročini in najostrejšem mrazu. Kdor tedaj ljubi svoje zdravje, kupi naj si to oblačilo od anglo-patent-volne.

1 anglo-patent-volnene hlače za gospode ali gospe samo 1 gl. Najpotrebnejše za bogatina in siromaka.

1 anglo-patent-volnena srajca za gospode in gospe samo 1 gl. Elegantno in prepotrebno vsakemu.

1 anglo-patent-volnen životnik, prepotrebno, gl. 1.30.

3 pare anglo-patent-volnenih natikačev, praktično in nerazr., samo gl. 1.

3 pare anglo-patent-volnenih nogovic, krasno vezane, goste in gorke, vsi 3 pari samo gl. 1.50, v vseh barvah, tudi progaste.

1 mrežast gorak životnik za gospode in gospe, neobhodno potreben vsakemu naj si je bogat ali reven, odličen zaradi svoje praktične vrednosti, samo gl. 1.20.

1 flanelast životnik, nov izdelek, čista ovčja volna, je tako gozka, da človek drugzaga ne potrebuje, vsake barve, gl. 2.50. Nij boljšeega kot je ta životnik.

1 komad zimskega sukna za dame, rdeče, modro, belo, violet, čista ovčja volna, samo gl. 3.

1 par lovskih nogovic, posebno priljubeno za vsacega, kdor ima po zimi zunaj opraviti. Velikost črez stegno, par samo gl. 1.75. Vsak naj bi si naročil takih nogovic.

Najobmamljivejši, najfinejši ponarejeni briljantni lišp.

(Amsterdam in Brazilija.)

Ta svetno poznati lišp, ki se označuje od največjih poznavalcev umetnin tega sveta kot najuspešnejše, kar se je doslej v tej stroki izdelavalo, je radi svojega solnčnega obrusa v to namenjen, da se za drage novce kupljeni pravi lišp izpodrine, ker ni jeden zlatar celega sveta ne more teh ponarejenih briljantov od pravih razločiti, ako jih ne podvrže preje najnatanejšemu preiskavanju. Celi lišp okovan je s pravim double-zlatom.

1 briljantni prstan, najnovejša in najfinejša zlata fasona samo gl. 2.
1 par briljantnih uhanov, z jednim ali dvema biseroma v ponarejenem srebrnem okovu, gl. 2.60.

1 briljantna broša z več nego 20 kameni, gl. 2.50.
1 briljantni medaljon, najlepša fasona zlata, samo gl. 2.50.

1 briljantni križec za vrat v lepe obliki, samo gl. 2.
1 briljantna narokvica samo gl. 3, jako obmamljiva.

1 briljantni dijamem ali spona za lasé gl. 2.20.
1 par briljantnih pripjenjakov za lasé gl. 2.50, najmodernišega sveta.

1 verižica za okolo vratu iz double-zlata, najfinejše benetsko pletivo, preje gl. 10, zdaj samo 2.50.

1 kratka verižica za uro, iz double-zlata, preje gl. 5, zdaj gl. 1.50.

2000 tucatrov ameriških svilenih natikačev in nogovic.

(Philadelphia v Ameriki.)

Najbolj zdrava nošnja, ker hladi noge in vsesa pot, 6 parov gl. 2.50, nogovic 3 pare gl. 1.50. So jednobarvene, v najnovejših modernih barvah, modro, roza, rdeče, sivo, rujavo itd., tudi progaste in velike vrednosti po zimi.

3200 tucatrov svilenih žepnih robcev.

(Neapelj v Italiji.)

Te žepne rute nam je na prodaj poslala na nič prišla fabrika, ter so preje stali gl. 8 tucat, zdaj pa samo gl. 5, dokler je kaj blaga. Jamči se, da je svila, in se prosi za hitra naročila, ker se to blago skrajno razprodaja, ter se rabi tudi kot rute za okolo vratu.

Blago od britanija srebra.

(Iz Sheffielda na Angleškem.)

Britanija-srebro je jedina na svetu postajajoča kovina, ki za 30letno uporabo bela ostane, kot pravo 13-letno srebro. Jamstvo je tako gotovo, da se s tem javno obvezujemo, novce takaj in brez zapreke nazaj dati, ako bi namizno orodje očrnelo.

12 komadov britanija-srebrnih angleških nožev in vilic, zastoj se daje araven še 6 obednih žlic, vse skupaj preje gl. 9, zdaj samo gl. 3.93.

6 britanija-srebrnih obednih žlic, teško blago, samo gl. 1.25.
6 takih žlic za kavo, preje gl. 3, zdaj samo 60 kr.

1 britanija-sreberen zajematec za juho, preje gl. 3, zdaj gl. 1.20.
1 britanija-sreberen zajematec za mleko, preje gl. 1.50, zdaj 50 kr.

6 britanija-srebrnih tas, preje gl. 5, zdaj samo gl. 1.75.
6 jednakih podstavkov za nože, preje gl. 4.50 zdaj samo gl. 1.75.

1 skatljica za sladkor, od britanija-srebra, preje gl. 4, zdaj gl. 1.20.
1 par svečnikov od britanija-srebra, preje gl. 3.50, zdaj 1.20.

1 namizni zvonec od britanija-srebra, preje gl. 4, zdaj gl. 1.42.
1 kozarec za jajca, preje 60 kr., zdaj 25 kr.

1 solnjak in poprnjak skupaj, preje gl. 2.20, zdaj 75 kr.
1 karafindej za jesih in olje, preje gl. 4, zdaj samo gl. 1.80.
1 žepljenjak za žepjenke od britanija-srebra, težak za na mizo, preje gl. 3, zdaj samo 95 kr.

Samo jedenkrat v življenji!

Blago od morske pene.

(Dunaj in Rula.)

Dve veliki fabriki na Dunaji in na Holandskem sta prišli na nič, zato dobi vsak naročnik blago petkrat ceneje

1 fina pipa od umetne morske pene, okovana s pravim kitajskim srebrom, preje gl. 5, zdaj gl. 1.20.

1 ponarejena cevka od jantara za smotke in cigarete, v finem baršunastem etuiji, preje gl. 5, zdaj samo gl. 1.20 z etuijem. Nikoli več se ne dobi.

1 čibuk-lula s pravo turško cevko, lepo in elegantno za vsacega, kdor kadi, preje gl. 4, zdaj s cevko vred gl. 1.50.

1 cevka za smotke od prave morske pene, s pravim ustnikom od jantara in umetno izrezljanimi podobami, zdaj vse skupaj samo gl. 1.50. Uže etui je več vreden.

Perilo za gospode in gospe.

(Rumburg na Češkem.)

1 oxford-srajca za gospode, četrstroka in 2 ovratnika gl. 1.50.

1 najfineje vezana srajca za gospode iz najboljšega shirtinga, gl. 1.70.

1 shirting-srajca z gladkimi četrstrokimi prsi gl. 1.70.
1 jako fina srajca za gospe s krasno vezanimi podstavki, gl. 1.50.

1 dolg, krasno ozaljšan korset za noč, dolg, vezljan, gl. 1.50.
1 spodnje hlače za gospe, okrašene z lepim vezljanjem, gl. 1.50.

1 krasno spodnje oblačilo za ženske, ozaljšanc s finim plisejem, gl. 1.70.
1 francosk moderc od ribje kosti gl. 1.50.

Vse perilo je najboljši in trajen izdelek ter je preje stalo skrat več. Pri naročilih zadostuje debelost vratu po centimetrih. Za iste cene se dobi vse perilo iz teškega porhanta.

Domače platno, tudi **Rumburgsko** in **Sternbergsko**, 30 vatlov, najboljšje platno za družine, 1 komad gl. 5.50, prodaje se z jamstvom. Samo zdaj se dobi tako po ceni.

Canevas-posteljno perilo, jamči se, da se dá v rujavo, modro, violet, vse karirano gl. 3.70, rdeče karirano gl. 4.50.

Namizne garniture, sestojee: 12 damastnih servijalo. Vse s krasnim cvetličnim desenom, preje gl. 7, zdaj vse skupaj samo gl. 2.85, prepotrebno res za vsako hišo.